

Tabulka přípravy učební jednotky (lekce)	
Název učební jednotky (téma)	Zdraví a nemoci ve světě
Stručná anotace učební jednotky	Žáci se seznámí s trendy v problematice zdraví a nemocí ve světě. Uvědomí si rozdíly mezi zeměmi globálního severu a zeměmi globálního jihu. Žáci budou pracovat s daty WHO a budou interpretovat výsledky, které se dozvěděli v hodině, aby si práci s daty vyzkoušeli. Poté si mezi sebe rozdělí jednotlivá témata a zpracují krátké prezentace, ke kterým budeme v následující hodině doplňovat informace a diskutovat o nich.
Časový rozsah učební jednotky	3x45 min
Nutné předpoklady	Znalost angličtiny na úrovni A2 – B1. Prezentační dovednosti. Práce s textem a jeho interpretace.
Věk žáků	2. – 4. ročník SŠ
Zařazená průřezová témata	Multikulturní výchova Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vyučovací obor (y)	Občanská nauka, zeměpis

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat (DOV) a vyučovacích oborů (OVO), které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žáci se seznámí s životem v jiných částech světa. <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák si uvědomí „geografické hledisko zdraví“. <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech. <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žáci získají základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti. <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žáci poznávají a chápou souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Žák si uvědomí různé typy onemocnění, délku života a odlišnosti v reprodukci a mateřské péči a dovede je propojit s lokálním kontextem. Žák si uvědomí vlivy odlišného životního prostředí na zdraví a dovede je propojit s lokálním kontextem. Žák vysvětlí vztah mezi stupněm rozvinutosti regionu a otázkami zdraví, které jsou na daném místě nejvíce řešeny. Žák interpretuje a prezentuje data získaná jednou z velkých světových organizací (WHO).</p>
<p>Hodnocení</p>	<p>Žák interpretuje jednu zdravotní otázku a během prezentace porovná situaci v jednom regionu globálního jihu a v jednom regionu globálního severu. Předloží své vysvětlení toho, proč se situace odlišují.</p> <p>Žák zná rozdíl mezi pojmy prevalence a incidence a umí ho vysvětlit.</p> <p>Žák pro svou prezentaci připraví jednu nebo dvě otázky k diskusi.</p>
<p>Popis učební jednotky, obsahující použité</p>	<p>1. Žáci na začátku nakreslí krátký komiks o tom, jak si představují zdravého a nemocného člověka (cílem je v rámci reflexe komiksů žákům vysvětlit, že zdraví neznamena pouze absenci nemoci). Reflexe proběhne hned.</p>

metody a
reflexi
směřující ke
všem
zformulovaným
cílům

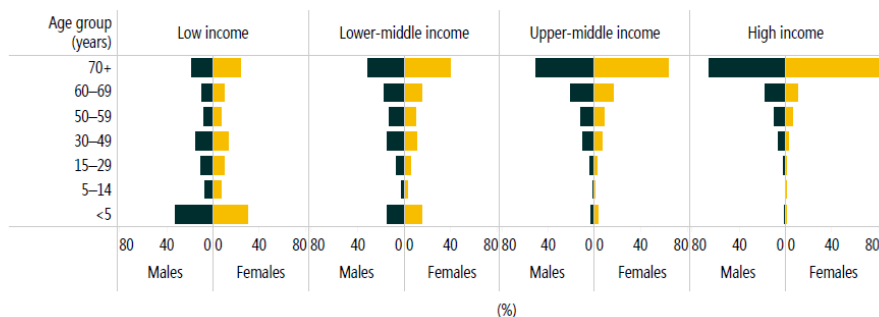
2. Evokace pomocí mentální mapy – nakreslíme si na tabuli „nemocný strom“. Jaké nemoci znáte? A kde se podle vás tyto nemoci vyskytují? Jak dlouho žijí lidé např. v regionu Afriky? Žijí déle muži nebo ženy? Vypadal by strom stejně pro region severní Ameriky? apod. Strom se kreslí na tabuli, ke každému nápadu se připiše jedna až dvě otázky, které k nim žáky napadnou. Tento strom a jeho okolí na papíře nebo v sešitě poslouží jako místo k poznámkám.
3. Odpovídáme si frontálně/v celé třídě na otázky a objasňujeme pojmy na stromu a doplňujeme další,. Tento výkladový bod by neměl zabrat více než 25 min, aby žáci udrželi pozornost.
4. Kroky 1, 2 a 3 jsou na cca 60 min (jsou tedy vhodnější pro dvouhodinovku)
5. Žákům do skupin rozdáme mapy světa a grafy (viz přílohy 1-5). Budou mít 15 min na to připravit jejich interpretaci a zkusit vysvětlit, proč mapy ukazují, co ukazují. Ihned reflektujeme.
6. Do další hodiny si žáci rozeberou následující témata: *Předpokládaná délka života a příčiny smrti, Reprodukce a zdraví matek, Novorozenecká a dětská péče, Infekční nemoci (HIV, žloutenka B, tuberkulóza, malárie, tropické nemoci), Nepřenosné nemoci, Zranění a násilí, Environmentální rizika.*
7. Žákům je poskytnuta **Zpráva WHO** s přístup k **datasetu WHO**, kde si vyberou podtémata, jeden problém, kterým se konkrétně budou věnovat (např. Substance abuse).
8. Zpracují krátkou prezentaci na 4–5 minut, kde o svém vybraném tématu poreferují a zodpoví tyto otázky: *Která oblast je na tom nejlépe? Která oblast je na tom nejhůře? Zlepšila se situace? Zhoršila se situace? Kdo je více zasažen? Muži nebo ženy? (to nepůjde vždy – u mateřské úmrtnosti je to poměrně jasné). Co vás na zkoumaných grafech zaujalo? Proč si myslíte, že se situace v regionech liší?*
9. Vypracují i písemně, a odevzdají + si připraví jednu otázku k diskuzi pro své spolužáky.
10. Žáci na další hodině prezentují výsledky. Především jde o zodpovězení poslední otázky. Tu žáci prodiskutují mezi sebou, vyučující v této fázi pouze koriguje a pomáhá s kooperativní výukou.

<p>Seznam příloh</p>	<p>Odkaz na dataset WHO: http://apps.who.int/gho/data/node.sdg</p> <p>Zpráva WHO: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/324835/9789241565707-eng.pdf?ua=1</p> <p>Přílohy 1-5 (níže) – zdrojem je zpráva WHO 2019</p> <p>Příloha 6 – zadání na prezentace, které je žákům zasláno nebo rozdáno na papíře</p>
<p>Autor lekce, škola (případně zdroje)</p>	<p>Eliška Boháčová, Střední průmyslová škola stavební Plzeň</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování</p>	<p>Kreslení komiksů a mentální mapy žáky velmi bavilo, aktivně se účastnili.</p> <p>Výkladová část měla ideální délku, žáci se dokázali soustředit.</p> <p>Atraktivita tématu – vysoká, už jen téma samotné táhlo.</p> <p>Výběr více metod v jednom úseku.</p>
<p>S jakými obtížemi jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Výkladová část byla ideálně dlouhá pro žáky, ale velmi krátká pro lepší osvětlení tématu.</p> <p>Zpracování prezentace – nakonec žáky bavilo (zprvu je nicméně příliš nepotěšila délka zadání), měli připravené výborné prezentace a set otázek, téma bylo díky tomu dostatečně vysvětleno. Ani angličtina nebyla problém, protože vím, které třídy to zvládnou. Práce s daty ale</p>

	<p>už byla větší oříšek, nejdříve by tedy bylo dobré více si to vyzkoušet v hodině.</p> <p>Zjednodušit zadání, lépe ho formulovat. Vše se dovysvětlilo, ale příště ho napsat lépe.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Pohrát si s výkladovou částí – vynechat komiksovou část (nebo ji nechat jen pro druhé ročníky, u třetích a čtvrtých vynechat) a spojit evokaci a vysvětlení látky pomocí výukové hry <i>South African Gambling Game</i>.</p>

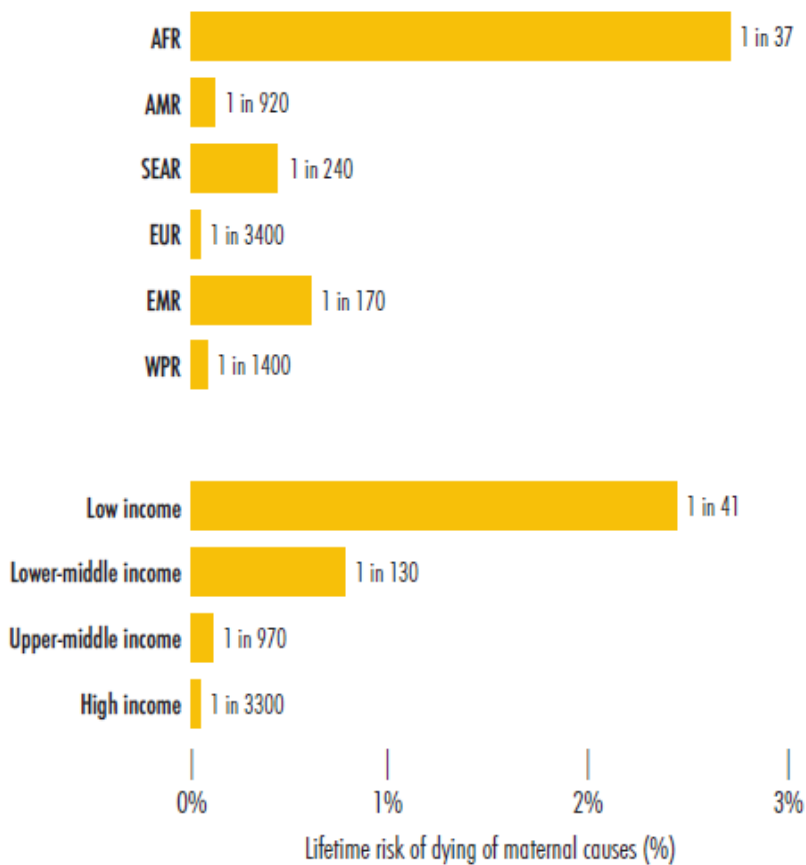
Příloha 1

Fig. 1.5
Proportion of deaths by age and World Bank income group, 2016 (%)

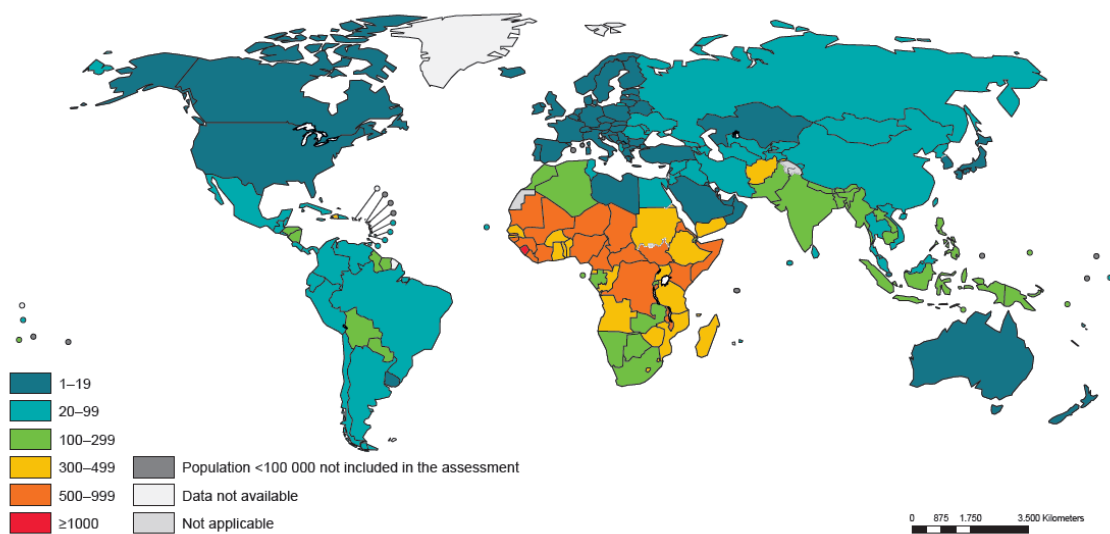
Příloha 2

Fig. 2.3
Lifetime risk of dying from maternal causes, 2015^a

Příloha 3

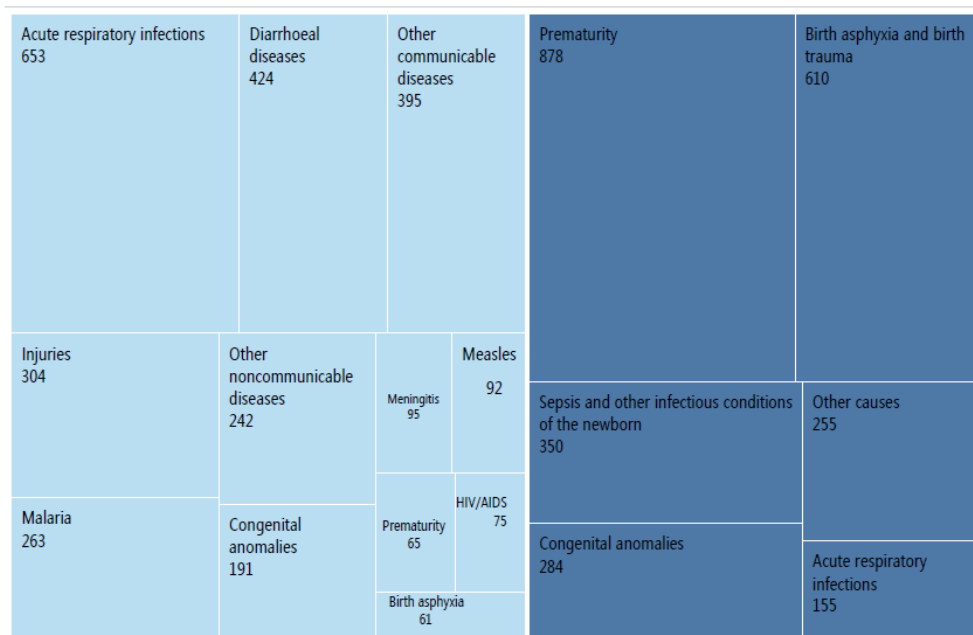
Fig. 2.2
Maternal mortality ratio (maternal deaths per 100 000 live births), 2015

Source: WHO (2015) (10).

Příloha 4

Fig. 3.1
Number of deaths (thousands) among children under 5 years by cause, 2017

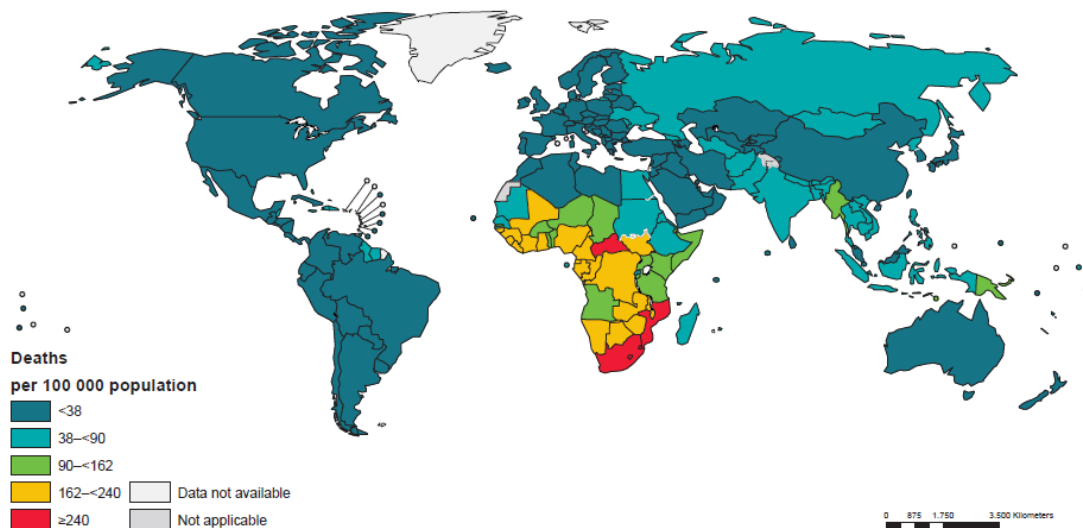

Age group
 ■ Neonatal (0–28 days)
 ■ Postneonatal (1–59 months)

Source: WHO-MCEE (2018) (23).

Příloha 5

Fig. 4.1
Deaths per 100 000 population from infectious diseases covered by SDG Target 3.3, 2016*

* Thresholds based on Jenks natural breaks optimization. Hepatitis includes acute hepatitis, cirrhosis due to hepatitis B and C, and liver cancer secondary to hepatitis B and C.
Source: WHO (2018) (7).

Příloha 6: Zadání pro prezentaci

- Ve **Zprávě WHO** vyhledáte (jen grafy, jelikož je zpráva anglicky) údaje k tématu a interpretujete je. Můžete si ale také přečíst text.
- I v rámci témat je více „podtémat“ – vyberte si dvě tabulky/grafy, nebudete interpretovat všechny (a vyhněte se těm, které jsme prošli v hodině)
- Můžete si dva nebo i tři vybrat stejné zaštiťující téma, *ale v rámci toho tématu každý zpracujete jiné „podtéma“!!! Domluvte se mezi sebou, pokud se budou „podtémata“ opakovat, podepiše se to na Vašem hodnocení!*
- **Která oblast je na tom nejlépe?**
- **Která oblast na tom je nejhůře?**
- **Zlepšila se situace?**
- **Zhoršila se situace?**
- **Kdo je více zasažen? Muži nebo ženy? (to nepůjde vždy – u mateřské úmrtnosti je to poměrně jasné)**
- **Co Vás na zkoumaných grafech zaujalo?**
- **Proč si myslíte, že se situace v regionech liší?**
- Snažili jste se v textu vyčíst příčinu? Co jste tam našli? (Pokud tento krok neuděláte, bude třeba při reflexi úkolu vysvětlit, proč ke zlepšení nebo zhoršení situace došlo)
- Dále, v **datasetu WHO** si rozkliknete jeden problém => pak otevřete infografiku (např. při rozkliknutí „Substance abuse“ si otevřete „Harmful use of alcohol“)

- Každý zpracuje jeden problém! Domluvte se mezi sebou, pokud se budou problematiky opakovat, podepiše se to na Vašem hodnocení!
- Interpretujete infografiku podobným způsobem, jako při procházení grafů ve zprávě WHO (ne vždy je možné vyčíst rozdíly mezi muži a ženami)
- Můžete se podívat i na položku „Data tables“, kde najdete, jak jsou na tom v dané otázce jednotlivé země. Za bonusové body si jednu zemi vyberte a shrňte, co jste zjistili.
- Úkol zpracujete písemně. Je jedno, jestli budete psát rukou nebo na počítači. Poznatky přehledně zpracujete a připravíte si povídání na 3 až 4 minuty o Vašich zjištěních.

Můžete dostat až tři známky:

- Za splnění úkolu
- Za jeho písemné zpracování (vyhledání a zodpovězení **tučně zvýrazněných otázek**)
- Za prezentaci výsledků Vašeho hledání